

LEMMIKKI PERHEESSÄ

- MITÄ OTTAA HUOMIOON?

- 4** Lemmikit Suomessa
- 7** Rescuekoira & tarttuvat taudit
- 8** Rabies
- 9** Loiset
- 11** Ulkoloiset
- 13** Turvallisuus arjessa
- 14** Lisätietoa aiheesta

LEMMIKIN OMISTAMISELLA TIEDETÄÄN OLEVAN USEITA POSITIIVISIA VAIKUTUKSIA TERVEYDELLE JA HYVINVOINNILLE.

Lisää
emotionaalisuutta ja
turvallisuuden
tunnetta

Vaikuttaa
positiivisesti
mielenterveyteen

Laskee hengitystiheyttä
ja verenpainetta

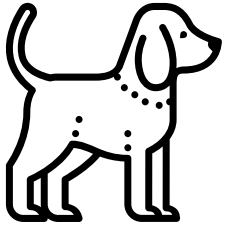
Vähentää
stressiä

Lisää fyysistä
aktiivisuutta

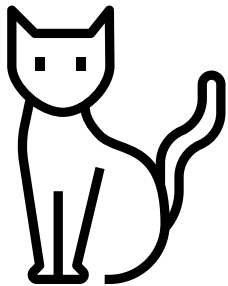
Lievittää
yksinäisyyttä

LEMMIKIT SUOMESSA

TILASTOKESKUKSEN KULUTUSTUTKIMUS VUODELTA 2016

700 000

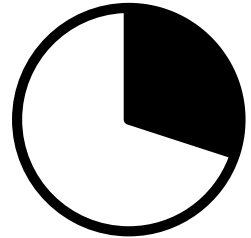

600 000

LEMMIKKEIHIN
KÄYTETÄÄN
KOKO AJAN
ENEMMÄN RAHAA

925 M€

SUOMALAISTEN
KOTITALOUKSIEN
KÄYTTÄMÄ
RAHAMÄÄRÄ
VUONNA 2016
LEMMIKKEIHIN

YLI KOLMANNEKSELTA

SUOMALAISISTA
KOTITALOUKSISTA
LÖYTYY LEMMIKKI

590 000

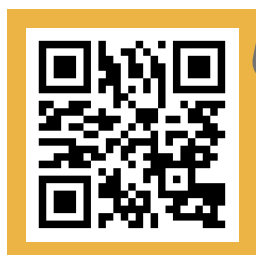
KOTITALOUDESTA
LÖYTYY LEMMIKKI

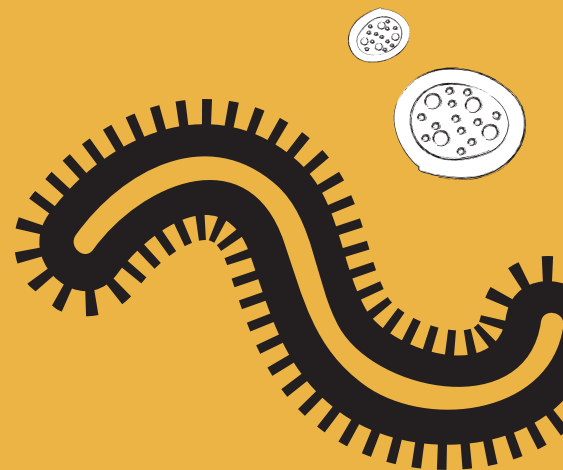
LAPSIPERHEET
YLEISIMPIÄ
LEMMIKIN OMISTAJIA

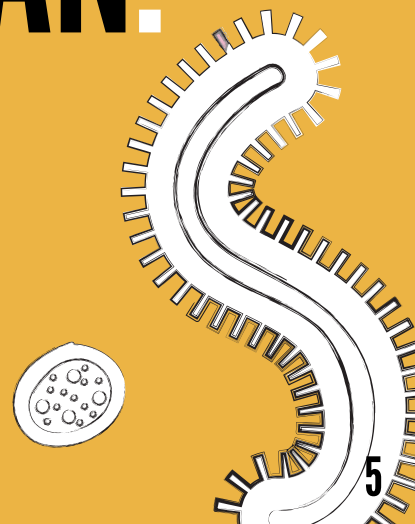
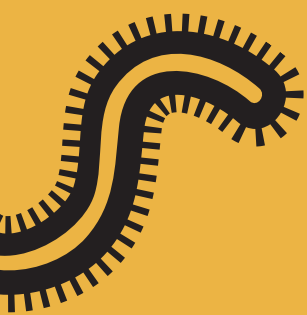
ULKOMAILTA TUODAAN
SUOMEEN YHÄ ENEMMÄN
KODITTOMIA,
NS. "RESCUE-KOIRIA"

Lue YLE:n
uutinen
rescuekoirien
maahantuonnista

HYVINHOIDETTU,
TERVE
JA SÄÄNNÖLLISESTI
ELÄINLÄÄKÄRILLÄ KÄYVÄ
LEMMIKKI EI USEINKAAN OLE
SUURI RISKITEKIJÄ PERHEESSÄ,
KUNHAN KIINNITETÄÄN HUOMIOTA
HYVÄÄN HYGIENIAAN.

KIINNITÄ HUOMIOTA HYVÄÄN KÄSIHYGIENIAAN!

Pienet lapset ovat suurimmassa riskissä saada esim. loistartunta lemmikiltä, sillä he ovat useimmiten hyvin tiiviissä fyysisessä kontaktissa lemmikkiin, ja käsihygieniasta huolehtiminen on pikkulapsilla usein puutteellista.

PIDÄ LEMMIKKI TERVEENÄ

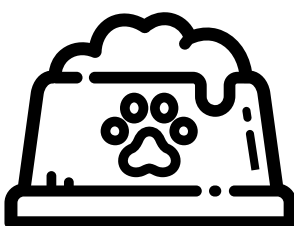
Hyvään hygieniaan kuuluu myös lemmikin terveydestä huolehtiminen. *Capnocytophaga Canimorsus* on koiran suussa elävä bakteeri ja ihmiselle tartunta voi olla hengenvaarallinen ja aiheuttaa haavatulehduksia ja jopa verenmyrkytyksen. On tärkeää hoidattaa lemmikin hampaat sekä mahdolliset tulehdukset korvissa, iholla tai suussa.

MUISTA MADOTUKSET JA PUNKKIHÄÄDÖT

Suolinkainen on yleisin koiralla esiintyvä sisälöinen Suomessa ja se voi tarttua myös ihmiseen. Madottamalla lemmikki säännöllisesti voidaan ehkäistä loistartuntoja ihmiseen. Myös punkkiahäädöt ja rokotukset ovat keinoja ennaltaehkäistä tartuntoja lemmikistä ihmiseen.

HUOMIO MYÖS RUOKINTAAN JA HOITOTARVIKKEISIIN

Lemmikkejä ruokitaan yhä enemmän raakaruualla, joka tarkoittaa kypsentämättömiä lihatuotteita ja luita. Raakaruuat usein sisältävät ihmisellekin haitallisia bakteereja, joita ovat salmonella, kamylobakteeri ja EHEC. Lemmikkien ruoka-astiat tulee puhdistaa päivittäin ja lemmikin ruokaa olisi hyvä käsitellä eri paikassa mitä ihmisten ruokaa valmistetaan.

ESPANJA

VENÄJÄ

ROMANIA

VIRO

Yleisimmät maat, joista koiria
tuodaan Suomeen

50%

YLI PUOLELTA
VENÄJÄLTÄ TUODUISTA
KOIRISTA PUUTTUI
RIITTÄVÄ ROKOTESUOJA
RAIVOTAUTIA VASTAAN JA
NE OLIVAT ESBL -
BAKTEERIN KANTAJIA.

28%

PUUTTUI TÄYSIN SUOJA
RAIVOTAUTIA VASTAAN

RESCUE KOIRA & TARTTUVAT TAUDIT

RESCUEKOIRALLA TARKOITETAAN
ULKOMAILTA SUOMEEN "PELASTETTUA"
KOIRAA, JOKA AIEMMIN ON ELÄNYT
KATUKOIRANA TAI KOIRATARHASSA.

RESCUEKOIRIEN TAUSTOISTA JA
ELINOLOISTA EI YLEENSÄ TIEDETÄ
JA SIKSI TUOTUJEN KOIRIEN
TERVEYS- JA KÄYTÖSONGELMAT
OVAT HYVIN YLEISIÄ.

ZOONNOOSI

TAUDINAIHEUTTAJA TAI TAUTI,
JOKA VOI TARTTUA LEMMIKISTÄ
IHMISEEN TAI TOISINPÄIN.

RABIES

VESIKAUHU JA ELÄINTEN RAIVOTAUTI

Kyseessä on **zoonoosi**.

Ihmisillä useimmiten tartunnan aiheuttaa **koiran purema**.

Tautiin ei ole parantavaa hoitoa ja jokainen tautiin sairastuva kuolee siihen. Tauti ei tartu terveeseen iho läpi, sillä viruksen tulee päästä kudoksiin aiheuttaakseen taudin. Näin ollen koiran nuoleminen ja syljen joutuminen terveelle iholle ei aiheuta tartuntaa.

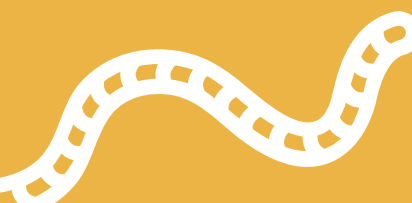
Ihmisellä taudin **itämisaika voi vaihdella paljonkin**, jopa päivistä useisiin vuosiin mutta **yleisimmin 20–90 päivään**.

Taudin alkuvaiheessa esiintyy usein **päänsärkyä, kuumetta, pahoinvointia ja levottomuutta**. Purema-alueella voi myös esiintyä kutinaa tai tuntomuutoksia. Taudin edetessä syljen erityis lisääntyy ja ilmaantuu nielemisvaikeuksia. Tauti aiheuttaa edetessään halvaantumisen, kooman, sydämen ja hengityselinten lamaantumisen sekä lopulta kuoleman. Kun oireet ovat ilmaantuneet, ei taudin etenemistä voida enää pysäyttää.

Lue Ylen uutinen aiheesta:
"EPÄILYT RABIESALTISTUKSESTA
LISÄÄNTYNEET"

SUOMI ON OLLUT VUODESTA 1991 LÄHTIEN RABIESVAPAA MAA, TÄMÄ KUITENKIN VOI MUUTTUA LISÄÄNTYNEEN KOIRIEN ULKOMAA TUONNIN MYÖTÄ.

LOISET

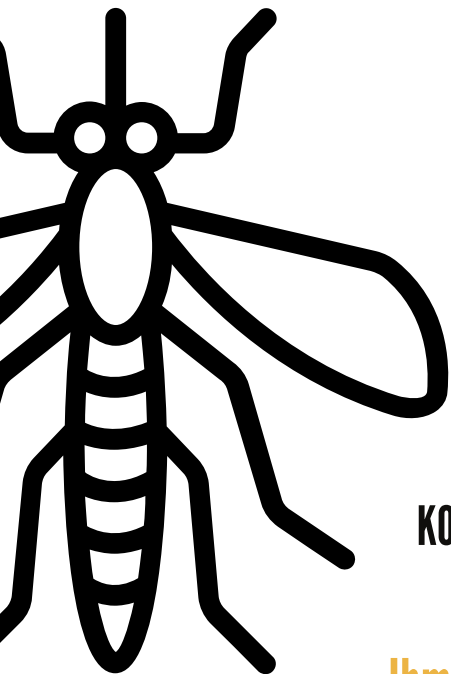
Lemmikeissä on myös loisia, jotka voivat tarttua ihmiseen. Lemmikin loiset voidaan jakaa sisä- ja ulkoloisiin, ulkoloiset elävät yleensä koiran iholla ja turkissa.

MYYRÄEKINOKOKKI

KYSEESSÄ ON HEISIMATO, JOKA VOI TARTTUA IHMISEEN LOISEN MUNILLA SAASTUNEESTA MAAPERÄSTÄ TAI KOIRAN TURKKIIN TARTTUNEISTA MUNISTA.

Ihmisessä taudin **itämisaika on pitkä** ja tartunnan saamisesta oireiden esiintymiseen voi mennä jopa 5–15 vuotta. Ihmisessä tartunta aiheuttaa rakkuloita maksan alueelle ja näin tuhoaa maksakudosta. Rakkulat kasvaessaan maksassa aiheuttavat kipua ja revetessään voivat aiheuttaa kuoleman. Myyräekinokokkoosi on **vakava tauti** ja siksi sen vastustamisesta on säädetty laissa.

Taudilta voidaan suojautua madottamalla ulkomailta Suomeen palaavat tai tuotavat koirat loislääkkeellä, joka tehoaa ekinokokkiheismatoihin. Myös riittävästä **hygieniasta huolehtiminen** on tärkeää taudin ennaltaehkäisyssä. Koska tartunnan voi saada maaperään joutuneesta ulosteesta, tämän vuoksi ulkomaiset marjat on tärkeä kumentaa hyvin ennen käyttöä tartunnan välttämiseksi.

DIROFILARIA REPENS

LOINEN JOKA LEVIÄÄ HYTTYSEN PISTON VÄLITYKSELLÄ.

LOISTA ESIINTYY PÄÄASIASSA VÄLIMEREN MAISSA, MUTTA SITÄ TAVATAAN
KOKO AJAN YHÄ POHJOISEMPANA. SUOMESSA TAVATTIIN LOISTA VUONNA 2014
ENSIMMÄISTÄ KERTAA ROMANIASTA TUODUSSA KOIRASSA.

Ihmisessä mato kapseloituu ihon alle, muodostaen aristavan kyhmyn
lähelle hyttysen pistokohtaa.

TOKSOPLASMOOSI

INFEKTIO, JONKA AIHEUTTAA TOXOPLASMA GONDII -ALKUELÄIN.

TAUDIN LEVITTÄJÄNÄ VOI TOIMIA KISSA.

Koira voi toimia toksoplasman tartuttajana, jos koiran elimistöön on päätenyt loista
kissan ulosteen tai saastuneen maaperän välityksellä. KISSA TARTUTTAA LOISTA VAIN
MUUTAMAN VUONN AJAN ELÄMÄSTÄÄN ja useimmiten tämä tapahtuu pentuaikana.

RASKAANA OLEVAT RISKIRYHMÄSSÄ

Toksoplasmoosi voi siirtyä istukan välityksellä sikiöön ja aiheuttaa
alkuraskaudesta keskenmenon tai pysyvän vannon syntyvälle
lapselle, muille tauti on usein vaaraton.

ULKOLOISET

KOIRAN ULKOPUOLELLA, USEIMMITEN
TURKISSA ELÄVIÄ LOISIA JA HYÖNTEISIÄ.

**VOIVAT JOSKUS TARTTUA IHMISEENKIN,
MUTTA KOSKA EIVÄT PYSTY LISÄÄNTYMÄÄN
IHMISESSÄ, TARTUNTA USEIN PARANEE
ITSESTÄÄN MUUTAMASSA VIIKOSSA.**

Yleisimpiä koiran ulkoloisia,
jotka voivat tarttua ihmiseen
ovat **kapi eli syyhypunkki**, joka
aiheuttaa kutinaa käsivarsien,
selän ja vatsan alueella sekä
hilsepunkki, joka saattaa
aiheuttaa ihottumaa varsinkin
pienille lapsille.

**LAPSIPERHEESSÄ ON
TÄRKEÄÄ HUOLEHTIA
LEMMIKIN
PUNKKILÄÄKITYKSISTÄ**

LOISHÄÄDÖT

Suolinkainen on yleisin koiralla esiintyvä loinen

Varsinkin pienet lapset ovat tartuntavaarassa, sillä he viettävät paljon aikaa lattiatasossa, jossa voivat saada suolinkaisen munia käsiinsä ja suuhun. Yleisin suolinkaistartunnan oire on vatsakipu.

VLM (Visceral larva migrans) -syndrooma on suolinkaistaudin vakava oiremuoto, jonka oireita ovat kuume ja keuhkotulehdus. vaeltamaan lähteneet toukat voivat myös päätyä silmään ja aiheuttaa sokeuden.

Lemmikin turkki on oikea punkkimagneetti

Lemmikit nukkuvat nykyään sisällä taloissa ja usein sängyssä ihmisten kanssa, jolloin on riskinä, että turkista putoavat punkit voivat kiinnittyä ihmiseen.

Punkkien välittämät taudit ovat borrelioosi ja puutiaisaivokuume.

Lemmikin turkin tarkastaminen metsäretkien jälkeen, sekä punkkilääkitykset huhtikuulta lokakuulle ovat tärkeitä keinoja punkeilta suojautumiseksi.

TURVALLISUUS ARJESSA

MIETI ETUKÄTEEN MILLAINEN ROTU SOPIISI ITSELLE
JA OMAAN ELÄMÄNTILANTEeseen. TUTUSTU
HUOLELLA ERI ROTUIHIN JA ROTUJEN ERILAISIIIN
LUONTEENPIIRTEISIIN.

LEMMIKILLÄ TULISI OLLA OMA, RAUHALLINEN TILA
RUOKAILUA JA NUKKUMISTA VARTEN.

LASTEN OPETTAMINEN MAHDOLLISIMMAN
PIENESTÄ PITÄEN, KUINKA KOIRAN LÄHETTYVILLÄ
TOIMITAAN, ON TÄRKEÄÄ PUREMATAPATURMIEN
EHKÄISYSSÄ.

Koiran puremat ovat
melko yleisiä ja lapsilla
ne ovat yleensä kasvojen
alueella. Yleensä
purematapaturma
sattuu kotona oman tai
tutun koiran toimesta.

TÄÄLTÄ LÖYDÄT
OPPAASSA KÄYTETYT
LÄHTEET

LISÄTIETOA AIHEESTA

**RUOKA
VIRASTO.FI**

VALTION VIRASTON TARJOAMAA TIETOA MONIPUOLISESTI IHMISTEN JA ELÄINTEN HYVINVOINNISTA. SIVUSTOLTA LÖYTYY MYÖS ZOONOOSIKESKUKSEN SIVUSTO, JONNE ON KOOTTU KATTAVASTI ZOONOOSIIN LIITTYVÄÄ ASIAA.

THL.FI

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOKSEN KOTISIVUT. TÄÄLTÄ LÖYDÄT MONIPUOLISESTI AJANKOHTAISTA TIETOA MM. INFEKTIOTAUDEISTA JA ROKOTUKSISTA.

**HANKI
KOIRA.FI**

VINKKEJÄ KOIRAN OMISTAMISEEN LIITTYVISTÄ ASIOISTA. TÄÄLLÄ VOIT TUTUSTUA ERI ROTUIHIN JA TEHDÄ TESTIN, JONKA AVULLA VOIT SELVITTÄÄ MIKÄ ROTU MAHDOLLISESTI SOPISI SINULLE.

HELSINKI.FI

HELSINGIN YLIOPISTON KOTISIVUT, JOSTA LÖYDÄT ELÄIMIIN LIITTYVÄÄ TUTKIMUSTIETOA.

OPPAAN ON TOTEUTTANUT HAMKIN
HYVINVOINTIYKSIKÖN
TERVEYDENHOITAJAKOULUTUKSEN
OPISKELIJA OSANA
TERVEYDENHOITAJATYÖN
KEHITTÄMISTEHTÄVÄÄ.

LISÄTIETOJA OPPAASTA SAA
SALMISENMARJA@GMAIL.COM

OPAS ON TOTEUTETTU CANVA
OHJELMALLA, JA KAIKKI OPPAASSA
KÄYTETYT KUVAT OVAT CANVA
OHJELMISTON KUVAPANKISTA
WWW.CANVA.COM

